



## Arbejdsspørgsmål til forvaltningen

- Hvordan kan I understøtte skolernes mulighed for at skabe de nødvendige rammer for et tæt samarbejde mellem ressourcepersoner, lærere og pædagoger?
- Hvordan sikrer I, at ressourcepersoner på kommunalt niveau:
  - Er tilgængelige, når behovet opstår på skolerne?
  - Har tilstrækkelig viden samt kompetencer til at omsætte deres viden i en praksisnær indsats?
- Hvordan kan I bidrage til, at lærere og ressourcepersoner udvikler samarbejdskompetencer til at tage et fælles ansvar for udviklingen af inkluderende læringsmiljøer?

Ressourcepersoner forstås her som lærere eller pædagoger med specialpædagogisk viden og kompetence, som kan indgå i skolernes arbejde med at udvikle inkluderende læringsmiljøer. De kan være ansat på specialskoler eller folkeskoler eller være konsulenter på kommunalt niveau.

**Forskningen viser**, at det har størst effekt på udviklingen af inkluderende læringsmiljøer, når samarbejdet mellem almenlærere og andre faggrupper går på tværs af special- og almenområdet. Når flere faglige perspektiver kombineres, kan der skabes en bedre og mere helhedsorienteret problemløsning. Forskningen fremhæver, at der skal skabes de nødvendige rammer til at realisere det flerfaglige samarbejde. Det handler blandt andet om ressourcer til, at ressourceperson og almenlærer kan arbejde tæt sammen i hele forløbet, og at der skabes en samarbejdskultur, hvor der er gensidig respekt for hinandens faglighed. Det handler også om ledelsesmæssig opbakning af ressourcepersonernes arbejde.

**Kommunerne** har, i flere tilfælde, valgt at organisere lærere og pædagoger med specialpædagogisk viden og kompetence i teams eller centre på kommunalt niveau. De samler en bred vifte af specialpædagogisk viden og praksisnær erfaring og kan sætte ind med netop de kompetencer, der er brug for i det enkelte tilfælde. Når kompetencerne samles på kommunalt niveau, så der er tale om eksterne ressourcepersoner, finder flere kommuner det særlig nødvendigt, at ressourcepersonerne er så tæt på skolerne, at de lærer skolekulturen at kende og kan tage afsæt i den kontekst, lærerne og pædagogerne står i.

Se hele inspirationsmaterialet 'Special- og almenpædagogisk samarbejde om inklusion', med videointerviews, forskningsoverblik og praksiseksempler på [www.emu.dk/modul/special-og-almenp%C3%A6dagogisk-samarbejde-om-inklusion](http://www.emu.dk/modul/special-og-almenp%C3%A6dagogisk-samarbejde-om-inklusion).

Materialet er baseret på: Hansen m.fl. (2014): 'Afdækning af forskning og viden i relation til ressourcepersoner og teamsamarbejde' og på indsatser i de kommuner, som har fået tildelt midler fra 'Pulje til frikøb af specialpædagogiske ressourcer for at støtte en ekstra indsats for inklusion i folkeskolen'.

Udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut for  
Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. 2015.